

Dokument s plenarne sjednice

B9-0147/2024 }
B9-0150/2024 }
B9-0152/2024 }
B9-0154/2024 }
B9-0155/2024 } RC1

28.2.2024

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0147/2024 (Verts/ALE)
B9-0150/2024 (Renew)
B9-0152/2024 (PPE)
B9-0154/2024 (S&D)
B9-0155/2024 (ECR)

o ubojstvu Alekseja Navaljnog i potrebi za djelovanjem EU-a za potporu političkim zatvorenicima i ugnjetavanom civilnom društvu u Rusiji (2024/2579(RSP))

**Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko,
Sandra Kalniete, Inese Vaidere**

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Thijs Reuten
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Bernard Guetta, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, José Ramón Bauzá
Díaz, Fabio Massimo Castaldo, Vlad Gheorghe, Michael Kauch, Karin**

RC\1297896HR.docx

PE756.914v01-00 }
PE756.917v01-00 }
PE756.919v01-00 }
PE756.921v01-00 }
PE756.922v01-00 } RC1

Karlsbro, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Jozef Mihál,
Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet, Dragoš Pislaru, María Soraya
Rodríguez Ramos, Frédérique Ries, Ramona Strugariu, Dragoš
Tudorache, Hilde Vautmans, Guy Verhofstadt
u ime Kluba zastupnika Renew
Sergey Lagodinsky
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a
Anna Fotypa, Angel Dzhambazki, Ryszard Czarnecki, Jacek
Saryusz-Wolski, Bogdan Rzońca, Joachim Stanisław Brudziński, Elżbieta
Rafalska, Assita Kanko, Beata Mazurek, Adam Bielan, Roberts Zile,
Hermann Tertsch, Anna Zalewska
u ime Kluba zastupnika ECR-a
Malin Björk, Nikolaj Villumsen, Silvia Modig

**Prijedlog rezolucije Europskog parlamenta o ubojstvu Alekseja Navaljnog i potrebi za djelovanjem EU-a za potporu političkim zatvorenicima i ugnjetavanom civilnom društvu u Rusiji
(2024/2579(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji, posebno one o Alekseju Navalnjom i stanju ljudskih prava u zemlji,
  - uzimajući u obzir izjavu Konferencije predsjednika od 21. veljače 2024.,
  - uzimajući u obzir izjavu o smrti Alekseja Navaljnog koju je 19. veljače 2024. u ime Europske unije dao Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,
  - uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednice Komisije i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. veljače 2024. o smrti Alekseja Navaljnog,
  - uzimajući u obzir Ustav Ruske Federacije i međunarodne obveze u području ljudskih prava koje se Rusija obvezala poštovati,
  - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Europsku konvenciju o ljudskim pravima i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
  - uzimajući u obzir izvješće posebne izvjestiteljice UN-a za stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji Mariane Katzarove od 15. rujna 2023. naslovljeno „Stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji”,
  - uzimajući u obzir izjavu posebne izvjestiteljice UN-a za stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji od 22. veljače 2024.,
  - uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava od 11. srpnja 2023. naslovljeno „Zaštita ugroženih boraca za ljudska prava: ulazak u EU, boravak u EU-u i potpora EU-a”,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je Aleksej Navaljni, istaknuta ruska politička figura i dobitnik Nagrade Saharov za slobodu mišljenja za 2021., preminuo u sibirskoj kažnjeničkoj koloniji sjeverno od arktičkog kruga dok je služio neutemeljenu, politički motiviranu zatvorsku kaznu; budući da je ubojstvo Alekseja Navaljnog još jedan znak sve snažnije i sustavne represije u Rusiji; budući da punu odgovornost za njegovu smrt snosi ruska država, a posebno njezin predsjednik Vladimir Putin koji bi trebao odgovarati za to;
- B. budući da ruske vlasti još nisu dale informacije o točnom uzroku i okolnostima njegove smrti, a njegovoj je obitelji tek 24. veljače 2024. dopušteno da preuzme njegovo tijelo

radi liječničkog pregleda i pogreba; budući da nije provedena neovisna obdukcija ili istraga o uzroku smrti;

- C. budući da se Navaljni u zatvoru nalazio od 17. siječnja 2021., kad se vratio u Rusiju nakon rehabilitacije slijedom pokušaja njegova ubojstva koji je sponzorirala država upotrebom međunarodno zabranjenog nervnog otrova novičoka; budući da je prije toga više puta bio pritvoren i uhićen te na temelju izmišljenih i politički motiviranih razloga osuđen na dugotrajne zatvorske kazne, u očitim pokušajima zaustavljanja njegovih političkih aktivnosti i kampanja za borbu protiv korupcije; budući da je bio izložen psihološkom pritisku, proizvoljnom kažnjavanju, teškom zlostavljanju i mučenju tijekom pritvora u nekoliko zloglasnih zatvora i kaznenih kolonija; budući da se zdravstveno stanje Alekseja Navaljnog pogoršalo uslijed zlostavljanja i nedostatka odgovarajuće zdravstvene skrbi;
- D. budući da je Aleksej Navaljni utjelovio borbu za slobodu i demokraciju sa svojim snom o „prekrasnoj budućoj Rusiji”; budući da je stalni razvoj njegovog viđenja ruske politike i uloge Rusije u svijetu primjećen s poštovanjem; budući da je Navaljni u svom radu razotkrivao nezakonitosti i korupciju u srži režima ruske vlade; budući da je Navaljni svoju borbu neumorno i hrabro nastavio iz zatvora, dokazujući svoju predanost načelima demokracije i pravde; budući da su Navaljnovi odvjetnici žrtve uznemiravanja i da se trojica njih od listopada 2023. nalaze u istražnom zatvoru;
- E. budući da postoje izvješća o tome da ruski građani odaju počast Alekseju Navalnjom u gradovima i mjestima diljem Rusije, te da su mnogi od njih pritvoreni zbog tog mirnog čina, a nekima su uručeni i ciljani pozivi u vojnu službu; budući da su veleposlanik EU-a u Rusiji Roland Galharague i njegovi brojni kolege iz država članica Unije, Ujedinjene Kraljevine i SAD-a među onima koji su se pred Soloveckim kamenom poklonili sjećanju na Alekseja Navaljnog;
- F. budući da je politički sustav Rusije pod kontrolom konsolidiranog autoritarnog režima koji djeluje u okruženju rasprostranjene korupcije; budući da taj isti sustav koristi namještene izbore kako bi pružio privid demokracije te koncentrirala svu moć u rukama Vladimira Putina; budući da vlada suzbija bilo kakvo neslaganje uz potporu sigurnosnih snaga odanih režimu, poslušnog pravosuđa, kontroliranog medijskog okruženja i zakonodavne vlasti koju čini vladajuća stranka i popustljive oporbene stranke;
- G. budući da smrt Alekseja Navaljnog nije izolirani slučaj, već vrhunac obrasca nasilja kremaljskog režima, represije neslaganja i zastrašivanja političkih protivnika i aktivista civilnog društva; budući da mnoga demokratska prava i građanske slobode zajamčene ruskim ustavom ne postoje u praksi; budući da Ruska Federacija kontinuirano krši međunarodno pravo i obveze;
- H. budući da je represija nad neovisnim civilnim društvom u Rusiji usmjerena na nevladine organizacije, borce za ljudska prava, novinare, odvjetnike, povjesničare, kao i aktiviste za prava žena, LGBTIQ+ osoba, aktiviste za zaštitu okoliša i prava etničkih i kulturnih manjina imala razoran učinak na živote i slobode pripadnika manjina, pripadnika zajednice LGBTIQ+, žena i svih osoba koje se ne pridržavaju prevladavajućih normi ili koje kritiziraju ruski režim i njegove politike; budući da su aktivno civilno društvo i

slobodni mediji ključni za osiguravanje demokratskog i otvorenog društva te za zaštitu ljudskih prava;

- I. budući da je Putinov režim desetkovao generaciju ruskih organizacija za ljudska prava, uključujući Memorial i Moskovsku helsinšku skupinu; budući da u EU-u borave razni ruski disidenti te predstavnici medija i civilnog društva koji su bili prisiljeni napustiti Rusiju jer su zbog kritiziranja vlade izloženi velikom riziku od odmazde vlasti;
- J. budući da se mnogi oporbeni akteri i dalje nalaze u Rusiji i nastavljaju se boriti za demokraciju, vladavinu prava i ljudska prava unutar Rusije, što ih izlaže velikom osobnom riziku; budući da su predstavnici oporbe sustavno izloženi verbalnim napadima, kampanjama osobnog blaćenja i dehumanizaciji koje provodi vlada ili provladini mediji; budući da prema skupini za ljudska prava Memorial u Rusiji ima više od 600 političkih zatvorenika;
- K. budući da su od početka opće ruske invazije na Ukrajinu 2022. ruske vlasti povećale represiju nad političkom oporbotom, medijima i civilnim društvom, čime su dodatno ograničile prava i pojedinačne slobode kako bi ugušile neslaganje u zemlji, među ostalim kriminalizacijom svakog izražavanja proturatnih stavova; budući da je kandidatima koji se protive ratu onemogućeno kandidiranje na predstojećim predsjedničkim izborima, koji će se u Rusiji održati 2024.;
- L. budući da, prema navodima posebne izvjestiteljice UN-a za stanje ljudskih prava u Ruskoj Federaciji, više nema sigurnog prostora za građansko djelovanje ili političku oporbu u Rusiji;
- M. budući da je strogo ograničavanje ljudskih prava koje provodi ruski režim u jasnoj suprotnosti s nacionalnim ustavom i pravnim okvirom te da predstavlja kršenje međunarodnih obveza Rusije;
- N. budući da je transparentno, demokratsko, slobodno i pošteno političko natjecanje nespojivo s političkom represijom koja se već dugi niz godina provodi u Ruskoj Federaciji, čiji je vrhunac bio ubojstvo velikog vođe ruske oporbe Alekseja Navaljnog;
  - 1. oštro osuđuje ubojstvo Alekseja Navaljnog; izražava iskrenu sućut njegovoj obitelji, suradnicima i kolegama te njegovim brojnim pristašama diljem Rusije; izražava punu potporu Juliji Navalnoj, koja je odlučna nastaviti s radom koji je Aleksej Navaljni započeo uz njezinu potporu, i Zakladi za borbu protiv korupcije, koju je osnovao Navaljni i koja nastavlja s radom u novim okolnostima;
  - 2. odaje priznanje Alekseju Navalnom kao političkom vođi i političaru koji se istaknuo u borbi protiv korupcije te koji je zahvaljujući svojoj hrabrosti, karizmi i sposobnosti da mobilizira ljude postigao ono što su drugi pokušavali, ali je malo tko uspio postići. Svojim je djelovanjem osnažio ljude tako što im je dao vjeru da mogu poboljšati vlastiti život, promijeniti društvo i utjecati na politiku;
  - 3. podsjeća na njegov doprinos razvoju građanske svijesti istinskim javnim raspravama, političkim kampanjama, uličnim prosvjedima i inovativnom komunikacijom,

zahvaljujući kojoj su ga mnogi vidjeli kao predstavnika vizije drugačije Rusije, u kojoj moć nije koncentrirana u rukama kleptokratskog režima koji štite poslušni službenici za provođenje zakona, već je ima narod kojemu i služi;

4. poziva ruske vlasti da dopuste da tijelo Alekseja Navaljnog bude pokopano u skladu sa željama njegove obitelji i da ne ometaju njegovu obitelj u namjeri da organizira dostojanstven posljednji ispraćaj; zahtijeva neovisnu i transparentnu međunarodnu istragu o točnim okolnostima smrti Alekseja Navaljnog i o odgovornima za nju kako bi se otkrila istina, osigurala odgovornost i postigla pravda; traži od EU-a i njegovih država članica da preuzmu vodeću ulogu u zahtijevanju istrage te da je aktivno podupiru;
5. izražava žaljenje i osudu u pogledu kampanji dezinformiranja koje su organizirali mediji pod kontrolom Kremlja, a kojima se nastoji ocrniti nasljeđe i dostojanstvo Alekseja Navaljnog prije i nakon njegove smrti kao i dostojanstvo njegove supruge, obitelji i bliskih suradnika;
6. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da u bliskoj suradnji s partnerima EU-a pozove rusko političko vodstvo i vlasti na odgovornost; poziva Vijeće da učinkovito iskoristi globalni režim sankcija u području ljudskih prava protiv onih koji su umiješani u politički motivirana suđenja Alekseju Navalnjom, njegovu osudu, njegovo pritvaranje i uvjete pritvora i odgovorni za njih, uključujući tužitelje i suce, zatvorsko osoblje i odgovorne za njegovu preranu smrt; pozdravlja nedavne sankcije koje je SAD uveo nakon smrti Alekseja Navaljnog i poziva EU da koordinira svoje sankcije s međunarodnim partnerima;
7. ističe da ruska vlada i Vladimir Putin osobno snose kaznenu i političku odgovornost za smrt svojeg najistaknutijeg protivnika Alekseja Navaljnog te da je u takvim okolnostima opravdano pokrenuti pitanje legitimnosti Vladimira Putina u javnom i međunarodnom diskursu;
8. izražava solidarnost sa svima u Rusiji i izvan nje koji unatoč namjerno brutalnoj represiji i ozbiljnim osobnim posljedicama s kojima se suočavaju i dalje imaju hrabrosti govoriti istinu, braniti ljudske vrijednosti i boriti se za demokratsku i mirnu budućnost Rusije; smatra da ruski narod ne valja poistovjećivati s autokratskim i kleptokratskim kremaljskim režimom;
9. osuđuje ruski režim zbog eskalacije kršenja ljudskih prava kao i aktualne represije nad kritičarima vlade, borcima za ljudska prava, antiratnim aktivistima, okolišnim aktivistima i neovisnim novinarima, kao i povećanu represiju nad zajednicama LGBTIQ+; poziva Vijeće UN-a za ljudska prava da odmah provede istragu o neljudskim zatvorskim uvjetima, mučenju i ubojstvima političkih protivnika; ističe da je ubojstvo Alekseja Navaljnog snažan podsjetnik na to da se hitno treba pronaći odgovor na represivne politike ruskog režima te zauzeti odlučno stajalište protiv takvog djelovanja;
10. poziva ruske vlasti da odbace sve proizvoljne optužbe te da odmah i bezuvjetno

oslobode sve političke zatvorenike i proizvoljno pritvorene osobe, među kojima su Vladimir Kara-Murza, Juri Dmitrijev, Ilija Jašin, Aleksej Gorinov, Lilija Čaniševa, Ksenija Fadejeva, Vadim Ostanin, Danijel Kolodnji, Vadim Kobzev, Igor Sergunin, Aleksej Lipster, Viktorija Petrova, Maria Ponomarenko, Aleksandra Skočilenko, Svetlana Petrijčuk, Evgenia Berkovič, Dmitrij Ivanov, Joan Kurmojarov, Igor Barišnikov, Dmitrij Talantov, Aleksej Moskalev, Oleg Orlov i Ivan Safronov;

11. apelira na ruske vlasti da odmah prestanu s mučenjem, drugim oblicima zlostavljanja i proizvoljnim disciplinskim mjerama protiv svih pritvorenika te da hitno poboljšaju zatvorske uvjete kako bi bili u skladu s obvezama Rusije prema međunarodnom pravu o ljudskim pravima, posebno u pogledu pristupa zatvorenika liječnicima po vlastitom izboru, odgovarajućem liječenju, odvjetnicima i komunikaciji sa svojim obiteljima;
12. poziva države članice da pojačaju napore kako bi pronašle izvedive načine za oslobođanje zatvorenika koji se nalaze u najgorim uvjetima, posebno političkih zatvorenika koji su bolesni ili mučeni, među ostalim mogućnost potencijalne razmjene zatvorenika; poziva Vijeće da uspostavi posebnu ulogu izaslanika za političke zatvorenike i taoce u Rusiji kako bi se ti naporci koordinirali, u suradnji s međunarodnim partnerima, te koji bi bio kontaktna točka za njihove obitelji i suradnike;
13. poziva ruske vlasti da odmah oslobode stotine osoba koje su tijekom proteklih tjedana pritvorene zbog mirnog odavanja počasti Alekseju Navalnjom; osuđuje okrutnu praksu ruskih vlasti da se okomljaju na političke prosvjednike tako da ih novače za odlazak u rat;
14. poziva ruske vlasti da ukinu svoje represivno zakonodavstvo koje je u suprotnosti s ruskim ustavom i međunarodnim obvezama te zemlje, kao što su zakoni kojima se cenzuriraju istinite informacije o ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu te zakoni o takozvanim „stranim agentima” i „nepoželjnim organizacijama”;
15. poziva države članice da uvedu opsežne mjere ograničavanja na razini EU-a protiv pojedinaca koji sudjeluju u političkom progonu i izmišljanju slučajeva protiv predstavnika ruskog civilnog društva i aktivista te da uzmu u obzir dodavanje na popis sankcija drugih osoba koje je zaklada Alekseja Navaljnog za borbu protiv korupcije identificirala kao pomagače režima koji pridonose provedbi i financiranju ruske ratne agresije na Ukrajinu i provođenju unutarnje represije za potporu opstanku režima; ustraje na većoj transparentnosti u postupku primjene i ukidanja mjera ograničavanja EU-a;
16. poziva delegaciju EU-a i misije država članica u Rusiji da nastave pratiti suđenja pojedincima suočenima s politički motiviranim kaznenim progonom i prisustvovati na njima;
17. traži od EU-a i država članica da nastave iskazivati nepokolebljivu solidarnost i aktivnu potporu kada je riječ o neovisnom ruskom civilnom društvu i demokratskoj oporbi, koji nastoje transformirati Rusiju u otvoreno društvo u kojem se poštuju politička prava, temeljne slobode i ljudska prava te na taj način poštuju trajno nasljeđe Alekseja Navaljnog; traži od EU-a da podrži uspostavu mreže boraca za ljudska prava radi

praćenja kršenja ljudskih prava i izvješćivanja o njima;

18. apelira na države članice da prošire i dodatno pojednostavite program za humanitarne vize ruskim borcima za ljudska prava, prodemokratskim aktivistima i neovisnim novinarima kojima prijeti politički progon;
19. ponovno poziva na uspostavu sustava viza za višekratni ulazak na razini EU-a za borce za ljudska prava, aktiviste civilnog društva i politički proganjene pojedince, na korištenje postojeće pravne fleksibilnosti i rješavanje nedostataka u zakonodavstvu, kako je predložila Agencija Europske unije za temeljna prava u svojem izvješću za 2023. naslovljenom „Zaštita ugroženih boraca za ljudska prava: ulazak u EU, boravak u EU-u i potpora EU-a”; poziva institucije EU-a da pripreme mјere u slučaju da Rusija prestane izdavati putovnice u svojim konzulatima, među ostalim priznavanje *de facto* apatridnosti, te da izdaju putne isprave kako bi se demokratskoj oporbi, aktivistima civilnog društva i drugim politički proganjениm osobama omogućilo da se presele u države članice EU-a i, prema potrebi, nastave sa svojim radom u egzilu;
20. poziva države članice da izbjegavaju neopravdanu i nerazmјernu primjenu mјera ograničavanja na pojedince koji traže utočište od aktualne ruske vlade i bore se protiv nje;
21. traži da se za ruske disidente u EU-u pojednostavite postupci za registraciju organizacija i subjekata, otvaranje bankovnih računa i obavljanje drugih administrativnih zadaća kako bi im se omogućilo da nastave s radom u egzilu;
22. izražava žaljenje zbog imperijalističke politike ruskog režima i najoštrije osuđuje kontinuiranu rusku ratnu agresiju na Ukrajinu; ponavlja da EU, njegove države članice i partneri sličnih stavova diljem svijeta moraju nastaviti pružati političku, gospodarsku, finansijsku i vojnu potporu Ukrajini, uključujući potporu civilnom društvu i dugoročnu potporu obnovi Ukrajine, jer je to najbolji odgovor na represivne prakse koje trenutačno provodi kremaljski režim;
23. poziva Komisiju da se koristi multilateralnim platformama kojih je Rusija članica kako bi nastavila osuđivati kršenja ljudskih prava u Rusiji i ruski zločin agresije na Ukrajinu, da nastavi podupirati dokumentiranje kršenja ljudskih prava u Rusiji te da podrži da ispitivanje Ureda Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava o stanju ljudskih prava u Ruskoj Federaciji postane potpuno neovisan istražni mehanizam;
24. izražava podršku radu posebne izvjestiteljice UN-a o stanju ljudskih prava u Ruskoj Federaciji, Mariane Katzarove, i poziva države članice da osiguraju da Vijeće UN-a za ljudska prava produlji njezin mandat i 2024.;
25. poziva Komisiju, a osobito Europsku službu za vanjsko djelovanje, da razvije proaktivnu i dugoročnu stratešku politiku prema Rusiji kojom bi se učinkovito odgovorilo na realnost trenutačnih odnosa EU-a i Rusije, stanje ljudskih prava u Rusiji i potrebu za potporom ruskom civilnom društvu i predstavnicima oporbe u egzilu;
26. obvezuje se da će se nastaviti baviti slučajevima u kojima ruski režim krši ustav i

međunarodno pravo, među ostalim izborima zakazanima za 17. ožujka 2024., posebno jer će se ti izbori održati na okupiranim područjima Ukrajine u kontekstu suzbijanja političkog pluralizma i medija;

27. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i ruskim vlastima te da osigura da je na raspolaganju na ruskom jeziku.